

3) Redegørelse af udenrigsministeren:

Redegørelse om den udenrigspolitiske situation.

(Redegørelse nr. II).

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

FNs 32. generalforsamling nærmer sig snart sin afslutning, og derfor falder det naturligt at indlede denne udenrigspolitiske redegørelse med nogle betragtninger over FN i dag. Inden jeg gør det, vil jeg imidlertid nævne, at denne redegørelse om nogle uger bliver efterfulgt af yderligere en redegørelse om regeringens EF-politik. Når vi har foretaget denne opdeling i år, som der kan siges mange ting imod, skyldes det, at EF-redegørelsen på grund af vort forestående formandskab nødvendigvis må blive meget omfattende og ikke med rimelighed kan passes ind i de rammer, vi har her i dag.

De Forenede Nationer er i flere henseender meget forskellig fra den organisation, som blev oprettet for 32 år siden, og som vi har været medlem af hele vejen igennem. Bl. a. er medlemstallet næsten blevet tredoblet i disse år. Af de 149 medlemslande, som i dag udgør FN, deltog 140 i generaldebatten. Det viser tydeligt den vægt, som man overalt tillægger FN som den bedst givne ramme i verden i dag for en udveksling af synspunkter med andre lande eller grupper af lande i fredens og fremskridtets interesse.

Det har længe været meget åbenbart for dem, der fulgte FN, at de mange nye lande, landene i den tredje verden, har udfoldet næsten enhver tænkelig bestræbelse for i kraft af deres flertal at dominere afgørelserne i generalforsamlingen. Denne udvikling har naturligt nok i vide kredse i den såkaldt gamle verden givet anledning til alvorlig bekymring, ja, somme tider næsten til en lidt opgivende indstilling. Men vi må ikke glemme, at de nye lande for ikke så forfærdelig mange år siden følte sig i præcis samme situation i forhold til de gamle medlemslande, og det er derfor glædeligt, at begge parter nu er ved at forstå, at uden en gensidig hensyntagen, uden en mere konstruktiv indstilling, er det ikke muligt at skabe holdbare løsninger på verdenssamfundets problemer. Det har bl. a. fundet udtryk i forbindelse med overvejelserne omkring tilvejebringelsen af

det, vi kalder en ny økonomisk verdensorden. Medvirkende har også været den nye amerikanske administration, der har vist en mere åben og mere imødekommende holdning over for FN's flertalsgruppe, og dette er meget vigtigt i en periode, hvor en række store udenrigspolitiske hovedemner befinder sig i en forhandlingsfase.

I betragtning af den rolle, som FN har spillet i forbindelse med koloniafviklingen, vil jeg gerne først omtale situationen på dette område, der navnlig knytter sig til Afrika, og det er som bekendt også vor Afrikapolitik eller rettere sagt en bestemt del af den, som har medvirket til at fremkalde denne redegørelse netop nu.

Efter at de tidligere portugisiske kolonier er overgået til selvstændighed, mangler desværre stadig Zimbabwe og Namibia, som fortsat ikke har opnået deres berettigede nationale selvstændighed. Hertil kommer situationen i Sydafrika, der jo ikke er et koloniproblem, men et racistisk problem af vældige dimensioner på grund af den brutale undertrykkelse af det store sorte befolkningsflertals fundamentale menneskerettigheder. Denne situation giver anledning til en dyb og stadig bekymring, ikke blot ud fra moralske og menneskelige synspunkter, men også ud fra hensynet til den internationale fred og sikkerhed. Danmarks politik på dette område afspejler vor stærke og grundfæstede holdning til disse helt fundamentale spørgsmål, en holdning, som vi har givet udtryk for lige siden vor indtræden i FN, og som aldrig har været draget i tvivl.

Netop i år har vi med hensyn til både Namibia og Zimbabwe oplevet en udvikling, der giver grundlag for, skal vi sige en vis forsigtig optimisme med hensyn til disse to områders overgang til selvstændighed.

I Namibiaspørgsmålet har den sydafrikanske regering tilsyneladende indset – langt om længe, kan man tilføje – at Sydafrikas fortsatte tilstedeværelse i Namibia ikke længere vil være mulig. Danmark støtter de 5 vestlige sikkerhedsrådsmedlemmers virksomhed for at opnå en fredelig forhandlingsløsning førende til en snarlig uafhængighed for Namibia.

I Zimbabwekonflikten er som bekendt et initiativ udgået fra britisk side, støttet af USA, med henblik på at opnå en fredelig overgang til flertalsstyre dér. Den britiske